

**DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2023/1184****od 10. veljače 2023.****o dopuni Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem metodologije Unije za detaljna pravila za proizvodnju obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora <sup>(1)</sup>, a posebno njezin članak 27. stavak 3. sedmi podstavak,

budući da:

- (1) Obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu važna su za povećanje udjela obnovljive energije u sektorima za koje se očekuje da će se dugoročno oslanjati na plinovita i tekuća goriva, kao što su pomorstvo i zračni prijevoz. Treba utvrditi metodologiju Unije kojom se donose detaljna pravila na temelju kojih se električna energija koja se upotrebljava za proizvodnju tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu može smatrati potpuno obnovljivom. U tu je svrhu i uzimajući u obzir opće okolišne ciljeve iz Direktive (EU) 2018/2001 potrebno na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija utvrditi jasna pravila. U načelu se tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla koja se proizvode s pomoću električne energije smatraju obnovljivima samo ako je obnovljiva i električna energija s pomoću koje su proizvedeni. Ta obnovljiva električna energija može se dobiti iz postrojenja koje je izravno priključeno na postrojenje koje proizvodi obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu (obično je riječ o elektrolizatoru) ili izravno iz elektroenergetske mreže.
- (2) Energetski sadržaj gotovo svih obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu temelji se na obnovljivom vodik koji se proizvodi elektrolizom. Intenzitet emisija vodika proizvedenog upotrebom električne energije proizvedene iz fosilnih goriva znatno je veći od intenziteta emisija vodika proizvedenog iz prirodnog plina u konvencionalnim postupcima. Stoga je važno osigurati da se potražnja za električnom energijom za proizvodnju obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu zadovoljava električnom energijom iz obnovljivih izvora. Potreba Unije za brzom tranzicijom na čistu energiju i smanjenjem njezine ovisnosti o uvozu fosilnih goriva postala je još jasnija i snažnija nakon ruske invazije na Ukrajinu. Komisija je u Komunikaciji RepowerEU <sup>(2)</sup> iznijela strategiju za postizanje neovisnosti o ruskim fosilnim gorivima znatno prije kraja desetljeća. Obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu imaju važnu ulogu u tom nastojanju te se njima općenito smanjuje ovisnost o uvozu fosilnih goriva. Stoga su kriteriji koje treba utvrditi važni i kako bi se spriječilo da potražnja za električnom energijom za proizvodnju vodika neophodnog za obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu dovede do povećanog uvoza fosilnih goriva iz Rusije radi proizvodnje potrebne električne energije.
- (3) Pravila utvrđena u ovoj Uredbi trebala bi se primjenjivati neovisno o tome jesu li tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu proizvedena na području Unije ili izvan nje. Kada se upućuje na zonu nadmetanja i razdoblje obračuna odstupanja kao koncepte koji postoje u Uniji, ali ne i u svim drugim zemljama, primjereno je dopustiti proizvođačima goriva u trećim zemljama da se oslanjaju na jednakovrijedne koncepte pod uvjetom da se ne dovodi u pitanje cilj ove Uredbe i da se odredba provodi na temelju najslabijeg koncepta koji postoji u predmetnoj trećoj zemlji. Kad je riječ o zonama nadmetanja to bi mogli biti slični tržišni propisi, fizička obilježja elektroenergetske mreže, posebno razina međusobne povezanosti ili, u krajnjem slučaju, sama specifična zemlja.

<sup>(1)</sup> SL L 328, 21.12.2018., str. 82.<sup>(2)</sup> COM(2022) 108 final.

- (4) Budući da je industrija vodika, uključujući njezin lanac vrijednosti i tržište, u početnom stadiju, planiranje i izgradnja postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, kao i postrojenja koja proizvode obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu, često su izloženi znatnim kašnjenjima u postupcima izdavanja dozvola i drugim neočekivanim preprekama, unatoč planiranom početku rada u isto vrijeme. Stoga je zbog praktične izvedivosti kada se utvrđuje je li postrojenje koje proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora započelo s radom nakon postrojenja koje proizvodi obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu ili istodobno s njim primjereno uzeti u obzir razdoblje od najviše 36 mjeseci. Nabavom obnovljive električne energije za proizvodnju obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu izravnim priključkom na postrojenje za proizvodnju obnovljive električne energije koje nije priključeno na mrežu dokazuje se da se ta električna energija proizvodi u tom postrojenju. Međutim, ako postrojenje koje proizvodi obnovljivu električnu energiju i postrojenje za proizvodnju vodika nisu samo izravno priključeni, već su priključeni i na mrežu, trebalo bi dokazati da se električna energija koja se upotrebljava za proizvodnju vodika isporučuje izravnim priključkom. Postrojenje opskrbljivač električnom energijom za proizvodnju vodika izravnim priključkom uvijek bi trebalo generirati električnu energiju iz obnovljivih izvora. Ako generira električnu energiju iz neobnovljivih izvora, tako proizvedeni vodik ne bi se trebao smatrati vodikom iz obnovljivih izvora.
- (5) U zonama nadmetanja u kojima električna energija iz obnovljivih izvora već ima dominantan udio, električna energija preuzeta iz mreže trebala bi se smatrati potpuno obnovljivom pod uvjetom da je broj sati punog opterećenja proizvodnje obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu ograničen na udio obnovljive električne energije u zoni nadmetanja i da se svaka proizvodnja koja premašuje taj udio smatra neobnovljivom. Nije potrebno dodavati postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora jer se može razumno pretpostaviti da proizvodnja vodika iz obnovljivih izvora u zoni nadmetanja u kojoj udio energije iz obnovljivih izvora premašuje 90 % omogućuje ispunjavanje kriterija uštede stakleničkih plinova od 70 % iz članka 25. stavka 2. Direktive (EU) 2018/2001, a može stvoriti poteškoće u radu elektroenergetskog sustava.
- (6) Slično tome, u zonama nadmetanja gdje je intenzitet emisija električne energije manji od 18 gCO<sub>2</sub>eq/MJ, ne treba dodavati postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora da bi se ostvarile uštede emisija za vodik iz obnovljivih izvora od 70 %. U takvim je slučajevima primjereno električnu energiju preuzetu iz mreže smatrati potpuno obnovljivom pod uvjetom da su obnovljiva svojstva električne energije dokazana ugovorima o kupnji energije iz obnovljivih izvora i primjenom kriterija vremenske i zemljopisne korelacije. U slučaju neusklađenosti s tim uvjetima i kriterijima električna energija koja se upotrebljava za proizvodnju obnovljivih tekućih i plinovitih goriva namijenjenih uporabi u prometu ne može se smatrati potpuno obnovljivom.
- (7) Nadalje, primjereno je električnu energiju preuzetu iz mreže smatrati potpuno obnovljivom u vrijeme kada se proizvodnjom obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu podupire integracija proizvodnje energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetski sustav i smanjuje potreba za redispečiranjem proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora.
- (8) U svim drugim slučajevima proizvodnja vodika iz obnovljivih izvora trebala bi potaknuti uvođenje novih kapaciteta za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora i odvijati se u vrijeme i na mjestima gdje je dostupna električna energija iz obnovljivih izvora (vremenska i zemljopisna korelacija) kako bi se izbjegli poticaji za proizvodnju električne energije iz fosilnih goriva. Budući da pri planiranju i izgradnji postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora često dolazi do znatnih kašnjenja u postupcima izdavanja dozvola, primjereno je smatrati da je postrojenje koje proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora novo ako je započelo s radom najranije 36 mjeseci prije postrojenja koje proizvodi obnovljivo tekuće i plinovito gorivo nebiološkog podrijetla namijenjeno uporabi u prometu.
- (9) Ugovori o kupnji energije prikladan su alat za poticanje uvođenja novih kapaciteta za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora pod uvjetom da taj novi kapacitet za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora ne prima financijsku potporu jer se vodik iz obnovljivih izvora već podupire tako što ispunjava uvjete za uključivanje u obvezu opskrbljivača gorivom utvrđenu u članku 25. Direktive (EU) 2018/2001. Alternativno, proizvođači goriva mogli bi proizvoditi količinu električne energije iz obnovljivih izvora potrebnu za proizvodnju obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu u vlastitim kapacitetima za proizvodnju

električne energije iz obnovljivih izvora. Otkazivanje ugovora o kupnji električne energije ne bi trebalo negativno utjecati na mogućnost da se postrojenje koje proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora i dalje smatra novim postrojenjem ako je obuhvaćeno novim ugovorom o kupnji energije. Nadalje, može se smatrati da je svako proširenje postrojenja za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora kojim se povećava njegov proizvodni kapacitet započelo s radom istodobno kada i početno postrojenje. Time bi se izbjegla potencijalna potreba za sklapanjem ugovora o kupnji energije s različitim postrojenjima svaki put kad dođe do proširenja i tako smanjilo administrativno opterećenje. Financijska potpora koja se vraća ili financijska potpora za zemljište ili priključke na mrežu za postrojenje za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ne bi se trebala smatrati operativnom potporom ili potporom u smislu ulaganja.

- (10) Zbog promjenjive prirode nekih obnovljivih izvora energije, uključujući energiju vjetra i solarnu energiju, kao i zbog zagušenja elektroenergetske mreže, električna energija iz obnovljivih izvora možda neće biti stalno dostupna za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora. Stoga je primjereno utvrditi pravila kojima se osigurava da se vodik iz obnovljivih izvora proizvodi u vrijeme i na mjestima gdje je dostupna električna energija iz obnovljivih izvora.
- (11) Kako bi se dokazalo da se vodik iz obnovljivih izvora proizvodi kad je dostupna električna energija iz obnovljivih izvora, proizvođači vodika trebali bi dokazati da se proizvodnja vodika iz obnovljivih izvora odvija u istom kalendarskom mjesecu u kojem je proizvedena električna energija iz obnovljivih izvora, da elektrolizator upotrebljava pohranjenu električnu energiju iz obnovljivih izvora ili da elektrolizator upotrebljava električnu energiju u vrijeme kada su cijene električne energije toliko niske da proizvodnja električne energije iz fosilnih goriva nije ekonomski održiva te stoga dodatna potražnja za električnom energijom potiče veću proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora i ne potiče povećanje proizvodnje fosilne električne energije. Kriterij za sinkronizaciju trebao bi postati stroži kada postanu dostupni tržišta, infrastrukture i tehnologije kojima se omogućuje brza prilagodba proizvodnje vodika i sinkronizacija proizvodnje električne energije i proizvodnje vodika.
- (12) Zone nadmetanja osmišljene su kako bi se izbjeglo zagušenje mreže unutar zone. Kako bi se osiguralo da ne dođe do zagušenja elektroenergetske mreže između elektrolizatora koji proizvodi vodik iz obnovljivih izvora i postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, primjereno je zahtijevati da oba postrojenja budu smještena u istoj zoni nadmetanja. Ako se nalaze u međusobno povezanim zonama nadmetanja, cijena električne energije u zoni nadmetanja u kojoj se nalazi postrojenje za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora trebala bi biti jednaka ili viša od one u zoni nadmetanja u kojoj se proizvodi obnovljivo tekuće i plinovito gorivo nebiološkog podrijetla namijenjeno uporabi u prometu kako bi se pridonijelo smanjenju zagušenja, ili bi postrojenje koje proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora na temelju ugovora o kupnji energije trebalo biti smješteno u odobalnoj zoni nadmetanja koja je povezana sa zonom nadmetanja u kojoj se nalazi elektrolizator.
- (13) Kako bi se uzele u obzir nacionalne posebnosti njihovih zona nadmetanja i poduprlo integrirano planiranje elektroenergetskih mreža i mreža vodika, državama članicama trebalo bi dopustiti da utvrde dodatne kriterije u pogledu lokacije elektrolizatora unutar zona nadmetanja.
- (14) Proizvođači goriva mogli bi kombinirati različite mogućnosti za fleksibilno računanje električne energije koja se upotrebljava za proizvodnju obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu pod uvjetom da se za svaku ulaznu jedinicu električne energije primjenjuje samo jedna mogućnost. Kako bi se provjerilo slijede li se pravila pravilno, primjereno je od dobavljača goriva zatražiti da temeljito dokumentiraju koje su mogućnosti iskorištene za nabavu obnovljive električne energije koja se upotrebljava za proizvodnju obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu. Očekuje se da će dobrovoljni programi i nacionalni programi imati važnu ulogu u provedbi i certificiranju pravila u trećim zemljama jer države članice moraju prihvatiti dokaze dobivene iz priznatih dobrovoljnih programa.
- (15) Člancima 7. i 19. Direktive (EU) 2018/2001 pružaju se dostatna jamstva da se obnovljive značajke električne energije koja se upotrebljava za proizvodnju vodika iz obnovljivih izvora deklariraju samo jednom i samo u jednom sektoru konačne potrošnje. Člankom 7. te direktive osigurava se da se pri izračunu ukupnog udjela obnovljivih izvora energije u konačnoj bruto potrošnji energije obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu ne uzimaju u obzir jer je već uzeta u obzir obnovljiva električna energija upotrijebljena za njihovu proizvodnju. Primjenom članka 19. te direktive trebalo bi izbjeći da i proizvođač električne energije iz obnovljivih izvora i proizvođač obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu proizvedenih od te električne energije mogu dobiti jamstva o podrijetlu i to osiguravanjem da se poništavaju jamstva o podrijetlu izdana proizvođaču električne energije iz obnovljivih izvora.

- (16) Provedbu vremenske korelacije kratkoročno otežavaju tehnološke prepreke za mjerenje usklađenosti na razini sata, složeni zahtjevi za dizajn elektrolizatora te nedostatak infrastrukture za vodik kojom bi se omogućilo skladištenje i prijevoz vodika iz obnovljivih izvora krajnjim korisnicima kojima je potrebna stalna opskrba vodikom. U cilju poticanja proizvodnje obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu, kriteriji vremenske korelacije trebali bi stoga biti fleksibilniji u početnoj fazi, kako bi se sudionicima na tržištu omogućilo da uspostave potrebna tehnološka rješenja.
- (17) Zbog vremena potrebnog za planiranje i izgradnju postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora i manjka novih postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora koja ne primaju potporu, zahtjevi iz članka 5. točaka (a) i (b) ove Uredbe trebali bi se primjenjivati tek u kasnijoj fazi.
- (18) Oslanjanje na fosilna goriva za proizvodnju električne energije trebalo bi se s vremenom smanjivati provedbom europskog zelenog plana, a udio energije iz obnovljivih izvora trebao bi se povećavati. Komisija bi trebala pomno pratiti situaciju i ocijeniti učinak zahtjeva utvrđenih u ovoj Uredbi, konkretno postupnog jačanja zahtjeva vremenske korelacije, na troškove proizvodnje, uštede emisija stakleničkih plinova i energetske sustav te najkasnije do 1. srpnja 2028. podnijeti izvješće Europskom parlamentu i Vijeću,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

#### Članak 1.

#### Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju detaljna pravila za određivanje pod kojim se uvjetima električna energija koja se upotrebljava za proizvodnju obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu može smatrati potpuno obnovljivom. Ta se pravila primjenjuju na proizvodnju obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu elektrolizom i analogno za druge, manje uobičajene načine proizvodnje.

Primjenjuju se neovisno o tome je li tekuće i plinovito gorivo nebiološkog podrijetla namijenjeno uporabi u prometu proizvedeno na području Unije ili izvan nje.

#### Članak 2.

#### Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „zona nadmetanja” znači zona nadmetanja kako je definirana u članku 2. točki 65. Uredbe (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća <sup>(3)</sup> za države članice ili jednakovrijedan koncept za treće zemlje;
2. „izravni vod” znači izravni vod kako je definiran u članku 2. točki 41. Direktive (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća <sup>(4)</sup>;
3. „postrojenje koje proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora” znači pojedinačne jedinice ili skupine jedinica koje proizvode električnu energiju na jednoj ili više lokacija iz istih ili iz različitih obnovljivih izvora, kako je definirana u članku 2. točki 1. Direktive (EU) 2018/2001, isključujući jedinice za proizvodnju električne energije iz biomase i jedinice za skladištenje;

<sup>(3)</sup> Uredba (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije (SL L 158, 14.6.2019., str. 54.).

<sup>(4)</sup> Direktiva (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU (SL L 158, 14.6.2019., str. 125.).

4. „proizvođač goriva” znači gospodarski subjekt koji proizvodi obnovljivo tekuće i plinovito gorivo nebiološkog podrijetla namijenjeno uporabi u prometu;
5. „stavljanje u pogon” znači početak proizvodnje obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu ili električne energije iz obnovljivih izvora prvi put ili nakon obnove kapaciteta kako je definirana u članku 2. točki 10. Direktive (EU) 2018/2001 za koje su potrebna ulaganja koja premašuju 30 % ulaganja koja bi bila potrebna za izgradnju sličnog novog postrojenja;
6. „sustav pametnog mjerenja” znači sustav pametnog mjerenja kako je definiran u članku 2. točki 23. Direktive (EU) 2019/944;
7. „razdoblje obračuna odstupanja” znači razdoblje obračuna odstupanja kako je definirano u članku 2. točki 15. Uredbe (EU) 2019/943 unutar Unije ili jednakovrijedan koncept za treće zemlje.

### Članak 3.

#### **Pravila za smatranje električne energije dobivene izravnim priključenjem na postrojenje za proizvodnju obnovljive električne energije u potpunosti obnovljivom**

Za potrebe dokazivanja usklađenosti s kriterijima iz članka 27. stavka 3. petog podstavka Direktive (EU) 2018/2001 da se električna energija dobivena izravnim priključenjem na postrojenje za proizvodnju obnovljive električne energije smatra potpuno obnovljivom, proizvođač goriva dostavlja dokaze o sljedećem:

- (a) da su postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora priključena na postrojenje za proizvodnju obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu izravnim vodom ili da se proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora i proizvodnja obnovljivog tekućeg i plinovitog goriva nebiološkog podrijetla namijenjenog uporabi u prometu odvijaju unutar istog postrojenja;
- (b) da su postrojenja koja proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora započela s radom najranije 36 mjeseci prije postrojenja koje proizvodi obnovljivo tekuće i plinovito gorivo nebiološkog podrijetla namijenjeno uporabi u prometu; ako se postojećem postrojenju koje proizvodi obnovljivo tekuće i plinovito gorivo nebiološkog podrijetla namijenjeno uporabi u prometu dodaje proizvodni kapacitet, dodatni kapacitet smatra se dijelom postojećeg postrojenja, pod uvjetom da se kapacitet dodaje na istoj lokaciji i da se dodavanje izvrši najkasnije 36 mjeseci nakon početka rada početnog postrojenja;
- (c) da postrojenje koje proizvodi električnu energiju nije priključeno na mrežu ili da je postrojenje koje proizvodi električnu energiju priključeno na mrežu, ali pametni sustav mjerenja kojim se mjeri sav protok električne energije iz mreže pokazuje da iz mreže nije preuzeta električna energija za proizvodnju obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu.

Ako proizvođač goriva upotrebljava i električnu energiju iz mreže, može je se smatrati potpuno obnovljivom ako su zadovoljena pravila iz članka 4.

### Članak 4.

#### **Opća pravila za smatranje električne energije preuzete iz mreže potpuno obnovljivom**

1. Proizvođači goriva mogu električnu energiju preuzetu iz mreže smatrati potpuno obnovljivom ako se postrojenje koje proizvodi obnovljivo tekuće i plinovito gorivo nebiološkog podrijetla namijenjeno uporabi u prometu nalazi u zoni nadmetanja u kojoj je prosječni udio električne energije iz obnovljivih izvora u prethodnoj kalendarskoj godini premašio 90 %, a proizvodnja obnovljivog tekućeg i plinovitog goriva nebiološkog podrijetla namijenjenog uporabi u prometu ne premašuje maksimalni broj sati utvrđen u odnosu na udio električne energije iz obnovljivih izvora u zoni nadmetanja.

Taj maksimalni broj sati izračunava se množenjem ukupnog broja sati u svakoj kalendarskoj godini s udjelom obnovljive električne energije prijavljene za zonu nadmetanja u kojoj se proizvodi obnovljivo tekuće i plinovito gorivo nebiološkog podrijetla namijenjeno uporabi u prometu. Prosječni udio električne energije iz obnovljivih izvora utvrđuje se dijeljenjem konačne bruto potrošnje električne energije iz obnovljivih izvora u zoni nadmetanja izračunate analogijom s pravilima utvrđenima u članku 7. stavku 2. Direktive (EU) 2018/2001 s bruto proizvodnjom električne energije iz svih izvora

energije kako su definirani u Prilogu B Uredbi (EZ) br. 1099/2008 Europskog parlamenta i Vijeća <sup>(\*)</sup>, osim vode koja je prethodno crpljena uzbrdo, uvećanom za uvoz električne energije u zonu nadmetanja i umanjenom za izvoz električne energije iz zone nadmetanja. Nakon što prosječni udio električne energije iz obnovljivih izvora premaši 90 % u kalendarskoj godini, smatra se da je i dalje veći od 90 % tijekom sljedećih pet godina.

2. Ako uvjeti utvrđeni u stavku 1. nisu ispunjeni, proizvođači goriva mogu električnu energiju preuzetu iz mreže smatrati potpuno obnovljivom ako se postrojenje koje proizvodi obnovljivo tekuće i plinovito gorivo nebiološkog podrijetla namijenjeno uporabi u prometu nalazi u zoni nadmetanja u kojoj je intenzitet emisija električne energije manji od 18 gCO<sub>2</sub>eq/MJ, pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći kriteriji:

- (a) proizvođači goriva izravno su ili preko posrednika sklopili jedan ili više ugovora o kupnji energije iz obnovljivih izvora s gospodarskim subjektima koji proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora u jednom ili više postrojenja koja proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora u količini koja je barem jednaka količini električne energije za koju se tvrdi da je u potpunosti iz obnovljivih izvora, a da je ta električna energija stvarno proizvedena u tom postrojenju ili tim postrojenjima;
- (b) ispunjeni su uvjeti vremenske i geografske korelacije u skladu s člancima 6. i 7.;

Intenzitet emisija električne energije utvrđuje se primjenom pristupa za izračun prosječnog intenziteta ugljika električne energije iz mreže iz metodologije za utvrđivanje ušteda emisija stakleničkih plinova od obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu i goriva iz recikliranog ugljika utvrđene u delegiranom aktu donesenom na temelju članka 28. stavka 5. Direktive (EU) 2018/2001, na temelju najnovijih dostupnih podataka.

Kad je intenzitet emisija električne energije manji od 18 gCO<sub>2</sub>eq/MJ u jednoj kalendarskoj godini, smatra se da je prosječni intenzitet emisija električne energije manji od 18 gCO<sub>2</sub>eq/MJ tijekom narednih pet kalendarskih godina.

3. Električna energija preuzeta iz mreže koja se upotrebljava za proizvodnju obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu može se također smatrati potpuno obnovljivom ako se električna energija koja se upotrebljava za proizvodnju obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu troši tijekom razdoblja obračuna odstupanja tijekom kojeg proizvođač goriva može na temelju dokaza dobivenih od nacionalnog operatora prijenosnog sustava dokazati:

- (a) da su postrojenja za proizvodnju energije koja se služe obnovljivim izvorima energije redispećirana prema dolje u skladu s člankom 13. Uredbe (EU) 2019/943;
- (b) da je električna energija potrošena za proizvodnju obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu za odgovarajuću količinu smanjila potrebu za redispećiranjem.

4. Ako uvjeti iz stavaka 1., 2. i 3. nisu ispunjeni, proizvođači goriva mogu električnu energiju preuzetu iz mreže smatrati potpuno obnovljivom ako ispunjava uvjete o dodatnosti, vremenskoj korelaciji i zemljopisnoj korelaciji u skladu s člancima 5., 6. i 7.

#### Članak 5.

#### Dodatnost

Uvjet dodatnosti iz članka 4. stavka 4. prvog podstavka smatra se ispunjenim ako proizvođači goriva proizvode količinu električne energije iz obnovljivih izvora u vlastitim postrojenjima koja je barem jednaka količini električne energije za koju se tvrdi da je potpuno obnovljiva ili ako su izravno ili preko posrednika sklopili jedan ili više ugovora o kupnji energije iz obnovljivih izvora s gospodarskim subjektima koji proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora u jednom ili više postrojenja koja proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora u količini koja je barem jednaka količini električne energije za koju se tvrdi da je u potpunosti iz obnovljivih izvora, pri čemu je ta električna energija stvarno proizvedena u tom postrojenju ili tim postrojenjima, pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći kriteriji:

<sup>(\*)</sup> Uredba (EZ) br. 1099/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o energetske statistici (SL L 304, 14.11.2008., str. 1.).

- (a) Postrojenje koje proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora započelo je s radom najranije 36 mjeseci prije postrojenja koje proizvodi obnovljivo tekuće i plinovito gorivo nebiološkog podrijetla namijenjeno uporabi u prometu.

Ako je postrojenje koje proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora ispunilo zahtjeve utvrđene u prvom podstavku ovog stavka na temelju ugovora o kupnji energije iz obnovljivih izvora s proizvođačem goriva koji je istekao, smatra se da je započelo s radom istodobno s postrojenjem koje proizvodi obnovljivo tekuće i plinovito gorivo nebiološkog podrijetla namijenjeno uporabi u prometu na temelju novog ugovora o kupnji energije iz obnovljivih izvora.

Ako se postojećem postrojenju koje proizvodi obnovljivo tekuće i plinovito gorivo nebiološkog podrijetla namijenjeno uporabi u prometu dodaje proizvodni kapacitet, smatra se da je dodatni kapacitet počeo s radom istodobno s postojećim postrojenjem, pod uvjetom da se kapacitet dodaje na istoj lokaciji i da se dodavanje izvrši najkasnije 36 mjeseci nakon početka rada početnog postrojenja.

- (b) Postrojenje koje proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora nije primilo potporu u obliku operativne potpore ili potpore za ulaganje, isključujući potporu koju su primila postrojenja prije obnove kapaciteta, financijsku potporu za zemljište ili za priključivanje na mrežu, potporu koja ne čini neto potporu, kao što je potpora koja se u cijelosti otplaćuje i potpora postrojenjima koja proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora koja opskrbljuju postrojenja koja proizvode obnovljivo tekuće i plinovito gorivo nebiološkog podrijetla namijenjeno uporabi u prometu za istraživanje, ispitivanje i demonstraciju.

#### Članak 6.

### Vremenska korelacija

Do 31. prosinca 2029. smatra se da je uvjet vremenske korelacije iz članka 4. stavaka 2. i 4. ispunjen ako se obnovljivo tekuće i plinovito gorivo nebiološkog podrijetla namijenjeno uporabi u prometu proizvodi u istom kalendarskom mjesecu kao i električna energija iz obnovljivih izvora proizvedena na temelju ugovora o kupnji energije iz obnovljivih izvora ili iz obnovljive električne energije iz novog postrojenja za skladištenje koje se nalazi iza istog mjesta priključenja na mrežu kao i elektrolizator ili postrojenje koje proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora, a koje je napunjeno u istom kalendarskom mjesecu u kojem je proizvedena električna energija na temelju ugovora o kupnji energije iz obnovljivih izvora.

Od 1. siječnja 2030. smatra se da je uvjet vremenske korelacije ispunjen ako se obnovljivo tekuće i plinovito gorivo nebiološkog podrijetla namijenjeno uporabi u prometu proizvodi u istom razdoblju od jednog sata kao i električna energija iz obnovljivih izvora proizvedena na temelju ugovora o kupnji energije iz obnovljivih izvora ili iz električne energije iz obnovljivih izvora iz novog postrojenja za skladištenje koje se nalazi iza istog mjesta priključenja na mrežu kao i elektrolizator ili postrojenje koje proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora, a koje je napunjeno tijekom istog jednosatnog razdoblja u kojem je proizvedena električna energija na temelju ugovora o kupnji energije iz obnovljivih izvora. Nakon što o tome obavijeste Komisiju, države članice mogu od 1. srpnja 2027. primjenjivati pravila utvrđena u ovom stavku za obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu proizvedena na njihovu državnom području.

Uvjet vremenske korelacije uvijek se smatra ispunjenim ako se obnovljivo tekuće i plinovito gorivo nebiološkog podrijetla namijenjeno uporabi u prometu proizvodi u razdoblju od jednog sata ili ako je ravnotežna cijena električne energije koja proizlazi iz jedinstvenog povezivanja tržišta dan unaprijed u zoni nadmetanja, kako je navedeno u članku 39. stavku 2. točki (a) Uredbe Komisije (EU) 2015/1222 <sup>(6)</sup>, najviše 20 EUR po MWh ili najviše 0,36 puta cijene emisijske jedinice za emisiju jedne tone ekvivalenta ugljikova dioksida tijekom relevantnog razdoblja za potrebe ispunjavanja zahtjeva iz Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća <sup>(7)</sup>.

<sup>(6)</sup> Uredba Komisije (EU) 2015/1222 od 24. srpnja 2015. o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima (SL L 197, 25.7.2015., str. 24.).

<sup>(7)</sup> Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.)

## Članak 7.

**Zemljopisna korelacija**

1. Uvjet zemljopisne korelacije iz članka 4. stavaka 2. i 4. smatra se ispunjenim ako je ispunjen barem jedan od sljedećih kriterija koji se odnose na lokaciju elektrolizatora:

- (a) postrojenje koje proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora na temelju ugovora o kupnji energije iz obnovljivih izvora nalazi se ili se u trenutku puštanja u rad nalazilo u istoj zoni nadmetanja kao i elektrolizator;
- (b) postrojenje koje proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora nalazi se u povezanoj zoni nadmetanja, među ostalim u drugoj državi članici, a cijene električne energije u relevantnom razdoblju na tržištu dan unaprijed iz članka 6. u povezanoj zoni nadmetanja jednake su ili više od onih u zoni nadmetanja u kojoj se proizvodi obnovljivo tekuće i plinovito gorivo nebiološkog podrijetla namijenjeno uporabi u prometu;
- (c) postrojenje koje proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora na temelju ugovora o kupnji energije iz obnovljivih izvora nalazi se u odobalnoj zoni nadmetanja koja je povezana sa zonom nadmetanja u kojoj se nalazi elektrolizator.

2. Ne dovodeći u pitanje članke 14. i 15. Uredbe (EU) 2019/943, države članice mogu uvesti dodatne kriterije u pogledu lokacije elektrolizatora i postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora u skladu s kriterijima utvrđenima u stavku 1. kako bi se osigurala usklađenost proširenja kapaciteta s nacionalnim planiranjem mreže za vodik i elektroenergetske mreže. Dodatni kriteriji ne smiju negativno utjecati na funkcioniranje unutarnjeg tržišta električne energije.

## Članak 8.

**Opća pravila**

Proizvođači goriva dostavljaju pouzdane informacije kojima dokazuju da su ispunjeni svi zahtjevi iz članaka od 3. do 7., uključujući, prema potrebi, za svaki sat:

- (a) količinu električne energije upotrijebljene za proizvodnju obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu, detaljnije raščlanjenu kako slijedi:
  - i. količinu električne energije dobivene iz mreže koja se ne smatra potpuno obnovljivom te udio električne energije iz obnovljivih izvora;
  - ii. količinu električne energije koja se smatra potpuno obnovljivom jer je dobivena izravnim priključenjem na postrojenje za proizvodnju obnovljive električne energije kako je utvrđeno u članku 3;
  - iii. količinu električne energije dobivene iz mreže koja se smatra potpuno obnovljivom u skladu s kriterijima utvrđenima u članku 4. stavku 1.;
  - iv. količinu električne energije koja se smatra potpuno obnovljivom u skladu s kriterijima utvrđenima u članku 4. stavku 2.;
  - v. količinu električne energije koja se smatra potpuno obnovljivom u skladu s kriterijima utvrđenima u članku 4. stavku 3.;
  - vi. količinu električne energije koja se smatra potpuno obnovljivom u skladu s kriterijima utvrđenima u članku 4. stavku 4.;
- (b) količinu električne energije iz obnovljivih izvora koju proizvode postrojenja koja proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora, bez obzira na to jesu li izravno povezana s elektrolizatorom i bez obzira na to upotrebljava li se električna energija iz obnovljivih izvora za proizvodnju obnovljivog tekućeg i plinovitog goriva nebiološkog podrijetla namijenjenog uporabi u prometu ili u druge svrhe;

- (c) količine obnovljivog i neobnovljivog tekućeg i plinovitog goriva nebiološkog podrijetla namijenjenog uporabi u prometu koje proizvodi proizvođač goriva.

#### Članak 9.

##### **Certifikacija usklađenosti**

Bez obzira na to proizvodi li se obnovljivo tekuće i plinovito gorivo nebiološkog podrijetla namijenjeno uporabi u prometu na području Unije ili izvan nje, u svrhu dokazivanja usklađenosti s kriterijima navedenima u člancima od 3. do 7. ove Uredbe proizvođači goriva mogu se koristiti dobrovoljnim nacionalnim ili međunarodnim programima koje Komisija priznaje u skladu s člankom 30. stavkom 4. Direktive (EU) 2018/2001, u skladu s člankom 8. prema potrebi.

Ako proizvođač goriva dostavi dokaze ili podatke dobivene u skladu s programom koji je bio predmet odluke u skladu s člankom 30. stavkom 4. Direktive (EU) 2018/2001, u mjeri u kojoj je tom odlukom obuhvaćeno dokazivanje usklađenosti programa s člankom 27. stavkom 3. petim i šestim podstavkom te direktive država članica ne smije zahtijevati od dobavljača obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu da dostave dodatne dokaze o usklađenosti s kriterijima utvrđenima u ovoj Uredbi.

#### Članak 10.

##### **Izvjешćivanje**

Komisija do 1. srpnja 2028. podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o procjeni učinka zahtjeva utvrđenih u ovoj Uredbi, uključujući učinak vremenske korelacije, na troškove proizvodnje, uštedu emisija stakleničkih plinova i energetski sustav.

#### Članak 11.

##### **Prijelazni period**

Članak 5. točke (a) i (b) ne primjenjuju se do 1. siječnja 2038. na postrojenja koja proizvode obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu, a koja su puštena u pogon prije 1. siječnja 2028. To se izuzeće ne primjenjuje na kapacitet za proizvodnju obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu koji je dodan nakon 1. siječnja 2028..

#### Članak 12.

##### **Stupanje na snagu**

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 10. veljače 2023.

Za Komisiju  
Predsjednica  
Ursula VON DER LEYEN